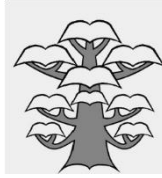

K Ä R L A

P Õ H I K O O L

KÄRLA PÕHIKOO LI ÕPPEKAVA

Kooskõlastatud:

Kärla Põhikooli õppenõukoguga: 28.08.2024

Kärla Põhikooli hoolekoguga: 26.08.2024

Kärla Põhikooli õpilasesindusega: 12.06.2024

Kinnitatud direktori 02.09.2024 käskkirjaga nr 1-2/1

KOOLI ÕPPEKAVA ÜLDOSA

Sisukord

1. Üldsätted	4
2. Õppe- ja kasvatuseesmärgid	7
3. Õppekorraldus	8
3.1. Õppekorralduse alus	8
3.2. Tunnijaotusplaan	10
3.3. Läbivate teemade rakendamine	11
3.4. Lõimingu rakendamine	12
4. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused	13
5. Liikluskasvatuse kavandatud teemad ja eesmärgid kooliastmeti	15
6. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord	18
6.1. Üldsätted	18
6.2. Loovtöö eesmärgid	18
6.3. Loovtööde liigid	18
6.4. Loovtöö juhendamise põhimõtted	19
6.5. Loovtöö koostamise ja vormistamise põhimõtted	20
6.6. Loovtööle hinnangu andmine	20
7. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus	21
7.1. Üldsätted	21
7.2. Teadmiste ja oskuste hindamise ning tagasisidestamise korraldus	22
7.3. Käitumise ja hoolsuse hindamine	27
7.4. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning järgmisse klassi üleviimine	28
7.5. Põhikooli lõpetamine	29

8. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamise kord	29
8.1. Õpiabirühma vastuvõtmine või üleviimine ja õppekorraldus	30
8.2. Individuaalne õppekava (IÕK)	31
8.3. Lihtsustatud õppekava (LÕK)	31
8.4. Ainealased konsultatsioonid	33
8.5. Pikapäevarühm	33
8.6. Tugispetsialistide teenus	33
8.7. Käitumise tugikava	33
8.8. Arenguestlus	33
8.9. Eriklassi vastuvõtmine või üleviimine ja õppekorraldus	34
9. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine	34
10. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus	34
11. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted	35
12. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord	37

1. Üldsätted

Kärļa Põhikool on üldhariduslik 9-klassiline munitsipaalkool Saaremaa vallas, mis oma õppekorralduses lähtub põhikooli riiklikust ja lihtsustatud õppekavadest ning rakendab nüüdisaegse õpikäsituse põhimõtteid: konstruktivistlik arusaam õppimisest, ennastjuhtiv õppimine ja koostöine õppimine. Nüüdisaegse õpikäsituse eesmärk on toetada tugevaid ainealaseid teadmisi koos elulise, praktilise ja rakendusliku seostamisoskusega, lisaks toetada õpi-, koostöö ja enesejuhtimisoskuse kujunemist ning subjektiivset heaolu.

Meie kool on arenev, turvalise õpikeskkonnaga, traditsioone hoidev, erinevate põlvkondadega ja kogukonnaga koostööd hindav, tervist edendav, ettevõtlikkust ja elukestvat õpet väärtustav, kaasav ja uuendusmeelne maapõhikool.

Meie kool asub kesk-Saaremaal 20 km kaugusel Kuressaarest ja 13-21 km kaugusel lähimatest maakoolidest. Valla korraldatud õpilastransport ja maakondlikud liinid võimaldavad naaberpiirkondade õpilastel osaleda meie kooli õppetöös. Samas seab transport piirangud õpilase koolipäeva pikkusele ja võimalusele osaleda Kärļa kogukonnast väljaspool toimuvates tegevustes (sh huviringides).

Kärļa kogukonnakeskuses on olemas kõik võimalused hariduse andmiseks. Lapsed, kelle alushariduse omandamine saab alguse piirkonna lasteaiast, valivad enamasti oma piirkonna kooli. Piirkonna lastel ja noortel on kohapeal võimalus tegeleda huviharidusega muusikakoolis ja osaleda avatud noortekeskuse, rahvamaja ning spordihalli huviringide töös.

Kärļa kooli eripäraks võib pidada tuge vajavate laste (sh Ukraina õpilased) suurt osakaalu, mis nõuab õpetajalt individuaalset lähenemist ja õppe diferentseerimist. Õpetajate ja HEV õpilaste toetamine koolis sõltub Saaremaa Toetava Hariduse Keskuse suutlikkusest tagada koolile tugispetsialistide teenus, mida tegelikkuses napib.

Kogukonnana olema seotud sõjaolukorrast tulevate õpilastega, mistõttu oleme silmitsi väärtusküsimustega, mis vajavad kogukondlikku mõistmist, kuidas kohanemine uute oludega nõuab pingutust erinevatelt osapooltelt ning kuidas need teemad mõjutavad otseselt õpilaste igapäeva elu, tulevikuhiskonda ja kogu maailma. Kärļa eripäraks on Ukraina õpilaste suur arv koolis, seetõttu on vajadus arendada õpilastes ja kogukonnas kultuurilist tundlikkust.

Ühe paralleelklassiga põhikooli eripäraks on olukord, kus iga aine õpetajat on üks ja neil puudub ainealastes küsimustes koostöö tegemise ja arendustöö koormuse jagamise võimalus oma koolis. Samuti on erinevatel põhjustel õpetajate asendamine suur väljakutse ja võimalik vaid mittepädagoogilise personaliga.

Individuaaltundide osakaalu suurenemisega on koolis kasutusele võetud kõik väiksemad ruumid. Kooli käsutuses olevad õppekeskkonnad paiknevad ka valla erinevates allasutustes ja territooriumidel (spordihall, rahvamaja, noortekeskus, tervisepark). See paneb küll õpilased liikuma erinevate õpikeskkondade vahel, kuid samas on väljakutseks õpilaste turvalisuse tagamisel ja liiklusteadlikkuse tõstmisel kogu kogukonnas.

Erinevate digitaalsete ja tehnoloogiliste vahendite olemasolu võimaldab kaasaegsete oskuste omandamist, kuid seab ka arvutiklassi kasutusele suure koormuse. Lisaks on piirkonnas takistuseks halb mobiili- ja internetilevi (<https://saaremaavald.ee/arengudokumendid>).

Suur väljakutse on vanemate kaasamine kooli tegemistesse, kuna paljud vanemad töötavad väljaspool kogukonda. Ometigi saavad aktiivsete vanematega koostöös võimalikuks erinevad koostöövormid nagu abi- ja külalisõpetaja roll; oma elukutsest, hobist või kogemusest teadmiste jagamine; klassiürituste korraldamine.

Ehkki kogukond annab mitmeid võimalusi õppekava rakendamiseks, siis tehnoloogiaalase, ühiskondliku ja majandusliku silmaringi, aga ka suhtlusoskuse arendamiseks on vaja oma kogukonnast välja sõita. Samas tuleviku määramatus üha suureneb ja kuna Saare maakonna elanike keskmine brutosissetulek on üks madalmaid Eestis, siis koolil tuleb arvestada ka vanemate võimalustega. Õppekava vajadustest tulenevate väljasõitude korraldamine, aga ka koolikeskkonna uuendamine, on tugevalt seotud omavalitsuse rahandusliku olukorraga. Kool on taotlenud ja saanud täiendavaid lisavahendeid mh Erasmus+ akrediteeringu näol ja Keskkonna Investeeringute Keskusest loodushariduse programmist.

Saarelisus ja demograafiline olukord seab kohalikule majandusele järjest uusi väljakutseid. Õpilaste teadmised ettevõtluses toimuvast (kes tegutseb, millist tööjõudu vajatakse, millised erialasid õppida saab jms) aitavad tulevikus teha paremaid valikuid kutse- või kõrghariduse omandamiseks ja panustada kodusaares ettevõtluskeskkonna arengusse hinnatud ja oodatud tööjõu või ettevõtjana (<https://saaremaavald.ee/arengudokumendid>). Üldpädevuste ja ainealaste teadmiste lõimimiseks ja arendamiseks ning õuesõppeks on kohalikus kogukonnas head võimalused: liikumisharrastuse ja terviseteadlikkuse kujundamiseks; looduskaitse, keskkonnahoidliku käitumise ja jätkusuutliku toidutootmise õppimiseks; ettevõtlikkusõppe toetamiseks ja kogukonnapraktikaks (KETT); projektõppeks ja kultuuriliseks eneseväljenduseks. Kooli valikained (ettevõtlikkusõpe ja robotika) toetavad õpilase ettevõtlikkust, uudishimu ja julgust katsetada. Avatud koostöö piirkonna ettevõtjatega ja nende toetus stipendiumite näol parimatele õppuritele toetab tulemuslikku mõtlemist ja koostööd.

Väärtused

1. Õpetades õpin ja õppides õpetan

- Olen avatud meelega;
- Lõõn kooli ettevõtmistes kaasa ja algatan ise ühistegemisi;
- Tean, et ma alati ei tea ja küsin vajadusel abi;
- Olen uudishimulik ja valmis katsetama;
- Julgen eksida;
- Toetan teisi nende tegemistes;
- Tean, et olen väärtuslik ja väärtustan teisi koolipere liikmeid.

2. Tean, kes ma olen ja kelleks tahan saada

- Tunnen oma võimeid ja usun endasse;
- Märkan teiste eripära ja arvestan sellega;
- Toetun oma tugevustele;
- Usun, et saan maailma paremaks muuta;
- Annan endast parima.

3. Tunnen oma tegemistest rõõmu

- Tulen kooli särasilmselt, sest see võib olla minu elu parim päev;
- Mulle meeldib pingutada;
- Tunnen rõõmu igast edusammust;
- Olen teiste vastu sõbralik ja heatahtlik;
- Hoian head tuju ja rõõmsat meelt.

Visioon

Oleme koostöiselt õppiv kogukonna süda

- Oleme õppiv organisatsioon, kus õpitakse üksteiselt – õpilased õpetajatelt ja õpetajad õpilastelt – ja toimub oma kogemuste jagamine. Kogu koolipere, kodud ja koostööpartnerid on mõtestatult ja südamega õppimisse kaasatud.
- Oleme kooslus ettevõtlikkusest, loovusest ja akadeemiliste teadmiste omandamisest.
- Oleme oma kogukonna kese – põlvkondade sidususe ja traditsioonide kandja. Süda on meie jaoks sümbolina võrgustiku keskpunkt, mis hoiab üleval suhete ja sidemete vereringet ning annab energiat inimeste ja kogukonna arenguks.
- Oleme piirkondlik 9-klassiline põhikool, kuhu on teretulnud õppijad kogu maakonnast; oleme valmis suurendama õpilaste arvu klassides kuni 24 õpilaseni.

Missioon

Oleme ettevõtlik, elukestva õpirõõmuga ja ennast väärtustav maailma meistrite kasvulava. Me oleme arengukeskkond oma ala tegijatele, kes hakkavad ehitama uut maailma. Iga laps on oma unistuste maailmameister, kui on valmis eesmärkide nimel pingutama ja need teoks tegema. Soovime, et igäüks meie koolis tunneb end väärtuslikuna ja julgeb unistada suurelt.

Kärla Põhikooli õppekava on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument, mis koosneb õppekava üldosast ja ainevaldkondade õppeainete ainekavadest.

2. Õppe- ja kasvatusesmärgid

Kärla Põhikooli kasvatuslikud ja õpetuslikud üldeesmärgid vastavad kooli missioonile ja visioonile. Koolis välja töötatud kasvatuslikud ja õpetuslikud eesmärgid on kooskõlas põhikooli riikliku õppekava üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevuste ja rõhuasetustega (PRÕK § 2–4 ja 7–12).

Oma sisult eeldab pädevuste kujundamine nii kooli kasvatuslike kui ka õppe-eesmärkide täitmist. Seetõttu käsitletakse õpetamist ja kasvatamist õppekava koostamisel ja rakendamisel ühtse õppe-kasvatusprotsessina, vastandamata üht külge teisele.

1. Lõpetades kooli on õpilane omandanud üld-, kooliastme- ja ainevaldkonnapädevused

Koolis toetatakse võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut. Kool loob tingimused õpilaste erisuguste võimete tasakaalustatud arenguks ja eneseteostuseks ning teaduspõhise maailmapildi kujunemiseks.

Kool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on isikliku õnneliku elu ja ühiskonna eduka koostoimimise aluseks.

Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu vastu, õiglus, inimväärikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, patriotism, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus, õiguspõhisus, solidaarsus, vastutustundlikkus ja sooline võrdõiguslikkus).

2. Lõpetades kooli on õpilane saavutanud riiklikes õppekavades esitatud õpitulemused

Kärla Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on kooskõlas Eesti kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega: õpilasel on teadmised ainevaldkonnaalaste faktide kohta, põhilised kognitiivsed ja praktilised oskused vastava teabe kasutamiseks, et täita ülesandeid ja lahendada tavalisi probleeme, kasutades lihtsaid reegleid ja töövahendeid ning suutlikkus töötada ja õppida juhendamisel, kuid mõningase iseseisvusega.

3. Kool toetab iga õpilase individuaalset arengut

Kärla kool aitab kaasa õpilaste kasvamisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast täisväärtuslikult teostada erinevates rollides: perekonnas, tööl ja avalikus elus.

Õpilasele on tagatud eakohane tunnetuslik, kõlbeline, füüsiline ja sotsiaalne areng ning tervikliku maailmapildi kujunemine.

Kooli ülesanne on luua õpilasele eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ja arendav õpikeskkond, mis toetab tema õpihimu ja õpioskuste, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemisvõime, teadmiste ja tahteliste omaduste arengut, loovat eneseväljendust ning sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi kujunemist.

Õpilasel, kes on läbinud kooli õppekava, on kujunenud põhilised väärtushoiakud ning ta mõistab oma tegude aluseks olevaid väärtushinnanguid ja tunneb vastutust tegude tagajärgede eest. Koolis luuakse alus enese määratlemisele eneseteadliku isiksusena, perekonna, rahvuse ja ühiskonna liikmena, kes on eneseteadlik ning suhtub sallivalt ja avatult maailma ja inimeste mitmekesisusse.

Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

Kärļa Põhikooli õpetuses ning kasvatuses pööratakse erilist tähelepanu eesti keele õppele, sest kool peab seisma eesti rahvuse, keele ja kultuuri säilimise ja arengu eest (PRÕK § 3 lõige 7). Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu ja kooli koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

3. Õppekorraldus

3.1. Õppekorralduse alus

Õppeaastas on vähemalt 175 õppepäeva ja see on jaotatud kaheks võrdseks poolaastaks.

Õppeaasta jaguneb viieks perioodiks, mis on eraldatud vaheaegadega.

Õppenädal koosneb kuni viiest õppepäevast. Õppepäev koosneb õppetundidest, mille arv ja järjekord on sätestatud tunniplaaniga ja mis vahelduvad vahetunniga.

Kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel või tunnijaotuskavas määratud poolaastal.

Tunnid toimuvad peamiselt paaristundidena, paaristundide maht võib olla erineval poolaastal erinev.

Õppekorralduse viisid

Koolis kasutatakse õppe korraldamisel järgmisi viise:

- 1) õppetunnid üksikuna ja paaristunnina (2 järjestikust tundi ilma vahetunnita);
- 2) üldõpetus (1.-3. klass) – õpe, mille puhul keskendutakse teatud teemadele, eristamata tavapäraseid ainetunde;

Üldõpetuse raames õppimise planeerimise aluseks on kooli valdkondlikud ainekavad, mis toetuvad riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemustele ning üldpädevustele. Keskseks ideeks on õpilastele aineteülese terviku loomine ning õpitu rakendusvõimalused reaalses elus. Üldõpetuse tunnis lähtub õpetaja ise, kuidas klassile ettenähtud õpitulemused kooliaasta jooksul saavutatakse ning milliseid meetodeid ja lõiminguviise selleks kasutatakse.

- 3) LAK (lõimitud aine- ja keeleõpe) – eesti keele õppeks muukeelsete laste puhul.

Õppe- ja kasvatustöö toimub erinevates vormides: õppetunnina, projektõppena (nt projektülesanded), õppekäiguna, õppepäevana, e-õppena või muus õpilastega kokku lepitud vormis.

Õppetunni läbiviimise koha valib õpetaja – see võib toimuda nii kooli ruumides ja territooriumil kui väljaspool seda.

Valikained

Kärļa Põhikoolis kehtestatakse valikained kooliõppekavas vastavalt vajadusele ja võimalusele arvestades kooli pedagoogide, õpilaste ja lapsevanemate ettepanekuid.

Kooliastmete tunnijaotusplaanides on lisaks riikliku õppekava kohustuslikele tundidele valikainete lisatunnid alljärgnevalt:

I kooliastmes: matemaatika (1), ettevõtlikkusõpe (2) ja digitehnoloogia (2), koorilaul/loogika/mini-minifirma (3)

II kooliastmes: matemaatika (1), käsitöö, kodundus ja tehnoloogiaõpetus (1), digitehnoloogia (3), ettevõtlikkus (2), koorilaul/loogika/mini-minifirma (3).

III kooliastmes: matemaatika (1), loovtöö (1), digitehnoloogia (1), ettevõtlus- ja karjääriõpe „Ettevõtlikuna töömaailma“ (1).

Võõrkeeled

Kärla Põhikoolis õpitakse:

A-võõrkeelena inglise keelt;

B-võõrkeele õppima asumisel pakutakse õpilasele võimalust valida vene keele ja muu võõrkeele vahel. Grupi avamisel on määravaks piisav õpilaste arv grupis ning õpetaja olemasolu.

Eestis vähem kui kolm aastat elanud õpilase puhul võib õpilase eestkostja taotlusel loobuda B-võõrkeele õppest.

3.2. Tunnijaotusplaan

Tunnijaotusplaan on koostatud lähtudes Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 2 sätestatud õpilase suurimast lubatud nädala õppekoormusest tundides ja Põhikooli riiklikus õppekavas § 15 lõikes 3 sätestatud põhikooli kohustuslike ainevaldkondade nädalatundide arvust.

	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	I klass	II klass	III klass	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	IV klass	V klass	VI klass	Kohustuslikud tunnid	Lisatunnid	VII klass	VIII klass	IX klass
Üldõpetus			15	17	16										
eesti keel	19		6	7	6										
matemaatika	10	1	4	4	3										
loodusõpetus	3		1	1	1										
inimeseõpetus	2			1	1										
kunst	4,5		1,5	1,5	1,5										
tööõpetus	4,5		1,5	1,5	1,5										
ettevõtlikkusõpe		2	0,5	0,5	1										
digitehnoloogia		2	0,5	0,5	1										
eesti keel						11		5	3	3	6		2	2	2
kirjandus						4			2	2	6		2	2	2
A-võõrkeel (inglise keel)	3				3	9		3	3	3	9		3	3	3
B-võõrkeel (venek/vm keel)						3				3	9		3	3	3
matemaatika						13	1	5	5	4	13	1	5	4	5
loodusõpetus						7		2	2	3	2		2		
geograafia											5		1	2	2
bioloogia											5		1	2	2
keemia											4			2	2
füüsika											4			2	2
ajalugu						3			1	2	6		2	2	2
inimeseõpetus						2			1	1	2		1	1	
ühiskonnaõpetus						1				1	2				2
muusika	6		2	2	2	4		1	2	1	3		2	1	
kunst						3		1	1	1	3		1	1	1
käsitöö, kodundus, tehnoloogiaõpetus						5	1	2	2	2	5		2	1	2
kehaline kasvatus	8		2	3	3	8		3	3	2	6		2	2	2
loovtöö												1		1	
digitehnoloogia							3	1	1	1		1	1		
ettevõtlikkus							2	1	1						
ettevõtlus- ja karjääriõpe												1		1	
3 paralleelset ainet: koorid /loogika /mini-minifirma		3	1	1	1		3	1	1	1					
KOKKU			20	23	25			25	28	30					
eesti keel II keelena	12		4	4	4	15		5	5	5	15		5	5	5
Lubatud suurim nädalakoormus	60	8	20	23	25	73	10	25	28	30	90	4	30	32	32

Vastavalt „Põhikooli lihtsustatud riiklikule õppekavale“ on lihtsustatud õppekava kohustuslike ja valikõppeainete nädalatundide arv on järgmine:

Õppeained/Klass	1.kl	2.kl	3.kl	4.kl	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl
Eesti keel	7	9	8	8	7	6	6	6	6
A-võõrkeel					2	2	2	2	2
Matemaatika	5	5	5	5	5	5	4	5	5
Loodusõpetus	1	1	2	2	2	4	4	4	4
Ajalugu						1	2	2	1
Inimeseõpetus	1	1	1	2	2	2	2	2	1
Muusika	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kunst	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Tööõpetus	2	2	2	2	4	4	4	5	7
Kehaline kasvatus	2	3	3	2	2	2	2	2	2
Valikõppeained			2	2	2	2	2	2	2
Kokku	20	23	25	25	28	30	30	32	32

3.3. Läbivate teemade rakendamine

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad teemad on aineüleised ja käsitlevad ühiskonnas tähtsustatud valdkondi ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Õpetuses ja kasvatuses käsitletavat läbivaid teemasid on:

- 1. elukestev õpe ja karjääri planeerimine** – taotletakse õpilase kujunemist isiksuseks, kes on valmis õppima kogu elu, täitma erinevaid rolle muutuvast õpi-, elu- ja töökeskkonnas ning kujundama oma elu teadlike otsuste kaudu, sealhulgas tegema sobivaid haridus- ja tööalaseid valikuid;
- 2. keskkond ja jätkusuutlik areng** – taotletakse õpilase kujunemist sotsiaalselt aktiivseks, vastutustundlikuks ja keskkonnateadlikuks inimeseks, kes hoiab ja kaitseb keskkonda ning väärtustades jätkusuutlikkust, on valmis leidma lahendusi keskkonna- ja inimarengu küsimustele;
- 3. kodanikualgatus ja ettevõtlikkus** – taotletakse õpilase kujunemist aktiivseks ning vastutustundlikuks kogukonna- ja ühiskonnaliikmeks, kes mõistab ühiskonna toimimise põhimõtteid ja mehhanisme ning kodanikualgatuse tähtsust, tunneb end ühiskonnaliikmena ning toetub oma tegevuses riigi kultuurilistele traditsioonidele ja arengusuundadele;
- 4. kultuuriline identiteet** – taotletakse õpilase kujunemist kultuuriteadlikuks inimeseks, kes mõistab kultuuri osa inimeste mõtte- ja käitumislaadi kujundajana ning kultuuride muutumist ajaloo vältel, kellel on ettekujutus kultuuride mitmekesisusest ja kultuuriga määratud elupraktikate eripärast ning kes väärtustab omakultuuri ja kultuurilist mitmekesisust ning on kultuuriliselt salliv ja koostööaldis;

5. **teabekeskond ja meediakasutus** – taotletakse õpilase kujunemist teadlikuks ja analüüsivaks inimeseks, kes tajub ja teadvustab adekvaatselt ümbritsevat teabekeskonda, suudab meediamailma sisu ja allikaid kriitiliselt analüüsida ja kasutada, tunnustab autorlust, oskab luua kvaliteetset meediasisu, arvestades oma eesmärgi ja ühiskonnas omaksvõetud suhtlemise norme, ning toimib turvaliselt ja vastutab oma käitumise eest end ümbritsevas teabekeskonnas;
6. **tehnoloogia ja innovatsioon** – taotletakse õpilase kujunemist uuendusaltiks ja nüüdisaegseid tehnoloogiaid eesmärgipäraselt kasutada oskavaks inimeseks, kes tuleb toime kiiresti muutuvast tehnoloogilises elu-, õpi- ja töökeskkonnas;
7. **tervis ja ohutus** – taotletakse õpilase kujunemist vaimselt, emotsionaalselt, sotsiaalselt ja füüsiliselt terveks ühiskonnaliikmeks, kes on võimeline järgima tervislikku eluviisi, käituma turvaliselt ning kaasa aitama tervist edendava turvalise keskkonna kujundamisele;
8. **väärtused ja kõlblus** – taotletakse õpilase kujunemist kõlbliselt arenenud inimeseks, kes tunneb ühiskonnas üldtunnustatud väärtusi ja kõlbluspõhimõtteid, järgib neid koolis ja väljaspool kooli, ei jää ükskõikseks, kui neid eiratakse, ning sekkub vajaduse korral oma võimaluste piires.

Läbivate teemade õpe realiseerub:

- õppekeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õppekeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmärgi. Õpilastele on loodud turvaline, keskkonnasõbralik ja õpilase arengut toetav mitmekesine füüsiline õpikeskkond; õppimist ja õpilaste aktiivsust, loovust ja ettevõtlikkust toetav ning üldnimilikke väärtusi austav vaimne õpikeskkond; koostööd, kodanikualgatust, suhtlemisuskust, ideede paljusust väärtustav sotsiaalne õpikeskkond.
- aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineülelised, klasside vahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
- valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlust;
- läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatöona;
- korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälisest õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

3.4. Lõimingu rakendamine

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandatakse kooli õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töö planeerimise ja kooli üldtööplaani tasandil.

Lõimingu mõte seisneb selles, et ühel või teisel moel seostatakse eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi, asetades need reaalse elu konteksti, aidates õpilastel neid mõtestada ning siduda ühtseks tervikuks, õpilane on motiveeritud õppima ning osaleb õppeprotsessis aktiivselt.

Lõimingu puhul on oluline lõimingutsentri määratlemine. Lõimingutsentrit kasutatakse millegi saavutamiseks. Lõimingutsenter on midagi, mille ümber õppetegevus kavandatakse. Lõimingutsentriks võib olla:

- teadmine, oskus, suhtumine, keskne idee;
- erinevad õppeviisid (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, ekskursioon, matk), mis aitavad õpilasel omandada erinevaid töövõtteid ja saada kogemusi;
- õppeülesanded (projekt, referaat, uurimistöö, loovtöö, essee), mis täidavad olulist rolli sisemise lõimingu saavutamisel;
- probleem, meetod või vahend, millega kaks või enam õpikogemust seostatakse.

Tegevusteks võivad olla projektide kavandamine ja teostamine, probleemide lahendamine, uurimine, küsimuste esitamine ja neile vastuste leidmine.

Lõimingu õnnestumiseks on oluline õpetajate omavaheline koostöö. Lõimingu viisi valikul on õpetaja vaba ning valik sõltub sellest, mida tahetakse lõimimisega saavutada: kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel, ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõiminguga saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi. Õpetajal on kasutada järgmised lõiminguviisid: ainetevahelised seosed, ajaline kooskõla, ainete kombineerimine, teemakeskne lõiming jms.

4. Üldpädevuste kujundamiseks ja õppekeskkonna mitmekesistamiseks kavandatud tegevused

Riikliku õppekava tähenduses on pädevus asjakohaste teadmiste, oskuste ja hoiakute kogum, mis tagab suutlikkuse teatud tegevusalal või -valdkonnas loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, mis on väga olulised inimeseks ja kodanikuks kasvamisel. Üldpädevused kujunevad kõigi õppeainete kaudu ning tunni- ja koolivälises tegevuses, nende kujunemist jälgivad ja suunavad õpetajad omavahelises ja kooli ning kodu koostöös (PRÕK § 4).

Kärla Põhikooli õpilastes kujundatavad üldpädevused on:

1. Kultuuri- ja väärtuspädevus

Meie koolis on õpilased kaasatud rahvusvahelistesse projektidesse, me tähistame rahvakalendri tähtpäevi erinevate vanusegruppidega integreeritult; toimuvad õpilastööde näitused, õpilaskontserdid, osaleme maakondlikel üritustel; pidulikel üritustel ja aktustel kanname akadeemilist riietust; emakeelepäeva jm teemapäevade tähistamine; koostöö Kärla muusikakooli, rahvamaja, raamatukogu ja kogudusega; Eesti Vabariigi sünnipäeva ja kooli sünnipäeva tähistamine; osalemine maakondlikel ja vabariiklikel laulu- ja tantsupidudel, teatrikülastused. Õpetajad arutavad tundides läbi õpilastele eakohaselt päevakajalised sündmused meie ühiskonnas ja maailmas. Arutelu käigus käsitleb õpetaja sallivuse aluseks olevat mõtteviisi: igal sündmusel on vähemalt kaks põhjendust või tõlgendust, igal seisukohal on vähemalt üks vastandseisukoht. Keskendutakse

loomingu väärtustamisele; kujundatakse õpilaste ilumeelt. Järgitakse põhimõtet, et esitatud töö peab alati olema korrektselt ja esteetiliselt vormistatud.

2. Sotsiaalne ja kodanikupädevus

Meie kooli õpilased osalevad rahvusvahelistel, maakondlikel kui ka koolisisestel projektides; koolis arvestatakse HEV õpilastega; õpilasi õpetatakse arvestama kogukonnas elavate muust rahvusest inimestega; toimub koostöö kogukonna asutustega, KETT praktika kogukonnas; Noorkotkaste ja Kodutütardega; õpilaste valmistatud jõulukaartide saatmine ning kooli kalendrite kinkimine koostööpartneritele; jõulukiriku külastamine; Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamine direktori ja ÕE presidendi piduliku vastuvõtuga; toimuvad õppekäigud.

Vastutustunde kujundamine toimub eelkõige kokkulepete sõlmimise ja neist järjekindla kinnipidamise jälgimise teel. Kokkulepete saavutamine tähendab osapoolte ärakuulamist ja teineteisega arvestamist. Demokraatliku mõtteviisi kujundamine õpilastes toimub igapäevase õppe- ja kasvatusprotsessi korralduse kaudu.

Õppeprotsessi kavandamine on avalik ja õpilased peavad olema sellest teadlikud. Kõik muutused õppeprotsessi käigus arutatakse õpilastega läbi, sest õpilased on õppeprotsessis partnerid. Kehtestatud reeglite järgimisel näitavad õpetajad alati õpilastele ise eeskuju. Tähelepanu pööratakse kõikides õppeainetes õpilaste koostööoskuste arendamisele meeskonnas töötamiseks.

3. Enesemääratluspädevus

Meie koolis toimub hea koostöö kohaliku perearstikeskusega; ennetustööna toimuvad noorsoopolitsei loengud; probleemide lahendamisel on antud asjaosalistele analüüsivõimalused; klassijuhatajad ja aineõpetajad suunavad õpilasi jälgima tervislikke eluviise; õpilaste suunamine ja soovitamise huvialaringidesse; „Mina ja meri ka“, „Lapsed turvaliselt merele“. Kõikides õppeainetes kasutatakse õpilaste enesehindamist, mille käigus õpilased õpivad määratlema enda tugevaid ja nõrku külgi ning kavandama parendustegevusi. Õpilaste poolt tehtud kirjalikud tööd sisaldavad tagasisidet sooritus tugevuste ja nõrkuste kohta. Õpilastega läbiviidavad arenguestlused põhinevad õpilaste eneseanalüüsil.

4. Õpipädevus

Meie kooli õpilased võtavad osa maakondlikest olümpiaadidest, konkurssidest ja võistlustest; osalevad üleriigilistel ja rahvusvahelistel konkurssidel ning võistlustel, nt Känguru, Matetalgud, õpioskuste talgud. Osalemine erinevates viktoriinides; etlemiskonkurss; koolisisese emakeelenädala raames toimuvad erinevaid õpioskusi nõudvad üritused (etteütelse kirjutamine, kauni käekirja konkurss, omaloomingu konkurss jmt). Toimuvad riiklikud tasemetööd. Kõikides klassides toimuvad õppekursioonid; õpioskuste õpetamine; koolis on tugisüsteemide mitmekesisus; toimuvad koolitused lapsevanematele, õpilastele ja õpetajatele; toimuvad arenguestlused lapsevanemate, õpilaste ja õpetajatega. Kõikides õppeainetes keskendutakse funktsionaalse lugemisoskuse arendamisele. Kujundatakse oskusi leida informatsiooni erinevatest allikatest. Õpioskuste kujundamist toetatakse huviringides. Õpiraskuste esinemisel koostatakse esmase õpiabimeetmena õpilasele kirjalik individuaalne järeleaitamise plaan.

5. Suhtluspädevus

Meie kooli õpilased õpivad väärtustama õigekeelsust ja väljendusrikast keelt läbi igapäevase korrektse keelekasutuse, referaatide koostamise, III kooliastme loovtöö koostamise. Õpilastele on antud võimalus ennast väljendada erinevates rahvusvahelistes projektides. Suhtluspädevust arendatakse emakeele päeva, etlemiskonkursi, lugemisvõistluse kaudu ja kooli veebilehele ning FB lehele lugude kirjutamisega; IT õppe ja projektitööde abil; läbi ÕE ja TORE ringi kaasatuse. Suurt tähelepanu pööratakse õpilase esinemisalase pädevuse kujunemisele. Õpilastel kujundatakse oskused anda kaasõpilastele konstruktiivset kirjalikku ja suulist tagasisidet. Tagasiside andmine toimub õpetaja juhendamisel.

6. Matemaatika-, loodusteaduste ja tehnoloogiaalane pädevus

Meie kooli õpilased oskavad kasutada ja mõistavad ainealast terminoloogiat; tunnevad, teavad ja järgivad ohutusnõudeid; oskavad kasutada erinevaid seadmeid ja vahendeid; toimub loodusprogrammide osavõtt algklassidest alates; igakevadine metsa istutamine II kooliastmest; külalisesinejate kutsumine (sh kooli vilistlasi). MATIK- ja õuesõppe rakendamine ainetundides; olümpiaadidest osavõtt, Matetalgutest ja Känguru konkurssidest osavõtmine. I ja II kooliastmes on valikainena loogika.

7. Ettevõtlikkuspädevus

Meie kooli tunnivälised üritused kavandatakse projektipõhisena. Õpilased korraldavad klassiõhtuid ja ühisüritusi, kohvikuid ja laatasid. Toimuvad igakevadised metsaistutamised ja talgupäevad; KETT praktika; II ja III kooliastme õpilased osalevad töövarjupäeval; õpilased osalevad õpilasleiutajate konkursil. Koostöös õpilastega korraldatakse traditsioonilisi üritusi – õpetajate päev, jõulupidu, teaduskonverents, jäljendusvaadend, kevadolümpia, tutipidu. Õppeprotsessis kavandatakse ühe aine piires kui ka õppeainete vahelisi projektipõhiseid õppemeetodeid. ÕE liikmed on kaasatud kooli ürituste korraldamisse. 1.-5. klassini toimub ettevõtlikkusõpe valikainena.

8. Digipädevus

Meie koolis toimub digitehnoloogia-alane õpe alates 1. klassist; külalisesinejad internetiturvalisuse teemal, õpilaste, lapsevanemate ja õpetajate koolitus digitehnoloogia alal; rahvusvaheline projektitöö, referaatide, esitluste, loovtööde ja muu sisuloo (nt 3D, multimeedia) koostamine digivahenditega; digiviktoriini läbiviimine. Õppijate digipädevuste toetamine meie koolis toimub lõimitud õppetegevusena. Õppevarana kasutatakse digitaalseid õpikeskkondi ja nutirakendusi. I, II ja III kooliastmes on valikainena loogika ja digitehnoloogia.

5. Liikluskasvatuse kavandatud teemad ja eesmärgid kooliastmeti

Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“.

Liikluskasvatuse eesmärk on kujundada üksteisega arvestatavaid liiklejaid, kellel on:

1. ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt;

2. teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina.

Kooli rolliks on vastavalt liikluseaduse § 4 lõikele 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada õpilasi ette ohutuks liiklemiseks.

Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti tulenevad läbivast teemast „Tervis ja ohutus“:

Need on järgmised:

1. jalakäija liiklusreeglid;
2. ohutu liikluskäitumine;
3. liikluses kehtivate normide järgimine ja kaasliiklejatega arvestamine;
4. liikluse reeglitest tulenevad õigused, kohustused ja vastutus.

I kooliastmes on liikluskasvatuse eesmärgiks:

1. ohutuse väärtustamine ning tähelepanu pööramine ohutusele igapäevases õppe- ja kasvatustegevuses;
2. oskus mõista ja väärtustada iseenda ohutust ning ohutut käitumist; ohuolukordade tekkepõhjuste selgitamine, ohu ennetamine, ohutust tagavate turvavahendite kasutamine, abi kutsumine.

I kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- teab hädaabi numbrit (112), oskab ohust teatada;
- oskab ohutult evakueeruda koolihoonest;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis;
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab kirjeldada ohtusid oma kooliteel, põhjendada ning selgitada ohtude vältimist kooliteel;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgrattakiiver, põlve ning küünarnukikaitsmed, vajadusel ujumisrõngast, päästevesti;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning ohutult sõiduteed ületada;
- oskab valida jalgrattaga, rulaga, rulluiskeudega sõitmiseks ohutut kohta;
- oskab ohutult liikuda/liigelda märjal, libedal, lumisel teel;
- oskab valida tee, sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta, peatuda, kuulata, vaadata ning ohutuses veendununa sõidutee ületada;
- oskab määrata sõidukite liikumise suunda ning hinnata liikumise kiirust;
- oskab eristada vale/ ohtlikku liikluskäitumist õigest/ohutust käitumisest.

II kooliastmes on liikluskasvatuse eesmärgiks:

1. õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda aruteludes ohtu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
2. ohutusalaste teadmiste, oskuste, vilumuste lõimimine (õpetamine reaalses liikluskeskkonnas).

II kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust ja iseenda turvalisust;
- oskab ohust kiiresti ja korrektselt teatada;
- oskab ohutult evakueeruda koolist;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
- oskab (vajadusel) kasutada tuletõrjetekki;
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab käituda/ tegutseda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi-, mopeedijahi kiiver, põlve- ning küünarnuki kaitsed;
- oskab käituda ühissõidukeis, siseneda, väljuda ning sõiduteed ületada;
- oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust;
- oskab valida tee sh raudtee ületamiseks kõige ohutumat kohta;
- oskab hinnata sõiduki liikumiskiirust ja määrata vahemaid;
- tunneb/teab/mõistab liidluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile);
- oskab leida informatsiooni ja lisamaterjali ohutuslaste teemakäsitluste kohta;
- oskab kaardistada ohtlikud kohad kooliteel, kirjeldab ohtu ja kuidas ohtu vältida.

III kooliastmes on liidluskasvatuse eesmärgiks:

1. õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda aruteludes ohtu ennetavate tegevuste analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
2. ohutust tagavatest seadustest tulenevate käitumisharjumuste kujundamine, teadmiste rakendamine oskuste ja vilumusteni, praktilised ohutusalsed õppused.

III kooliastme lõpuks õpilane:

- väärtustab ohutust, arvestab kaasliiklejatega ning on seadusekuulekas;
- oskab ohust teatada ja hinnata ohtuolukorda;
- oskab ohutult evakueeruda koolist ja osutada evakueerumisel abi endast noorematele;
- teab tuletõrje päästevahendite asukohti koolis ja oskab neid kasutada;
- oskab kustutada väikeseid tulekoldeid, (sh lõke, süttinud rasv pannil jne);
- teab lõhkekehadega kaasnevaid ohte, oskab lõhkekeha leiu korral kutsuda abi;
- oskab ohtlike ainetega kokkupuutumisel end kaitsta nende tervist kahjustava toime eest;
- oskab käituda pommiähvarduse korral koolis või mõnes muus ühiskondlikus asutuses;
- oskab vaatluse teel hinnata helkuri peegelduvuse omadusi;
- oskab kasutada ohutust tagavaid kaitsevahendeid, sh helkur, turvavöö, jalgratturi- ja mootorratturi kiiver, põlve ning küünarnuki kaitsed;
- teab ja tunneb nõudeid jalgratturile ja mopeedijuhile ning oskab vastavalt nõuetele käituda;
- oskab kaardil tähistada ohtlikud kohad kooliteel ja valida ohutuma teekonna sihtpunkti jõudmiseks;
- kirjeldab ohtu teekonna valiku põhimõtteid;
- mõistab liidluseeskirja nõudeid jalakäijale, juhile (jalgratturile, mopeedijuhile);
- on teadlik ohutuslastest kampaaniatest ning annab hinnangu ajas muutuvate hoiakute kujunemise kohta;

- oskab leida informatsiooni ja võrrelda Eesti(liiklus)ohutusalast olukorda teiste riikidega.

Liikluskasvatuse teemasid käsitlevad integreerituna klassi- ja aineõpetajate õppetegevust planeerides.

6. III kooliastme loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

6.1. Üldsätted

Vabariigi valitsuse 06.01.2011 määrus nr 1 „Põhikooli riiklik õppekava“ paragrahv 15 ütleb, et III kooliastmes korraldab põhikool õpilastele loovtöö, milleks on uurimus, projekt, kunstitöö vmt. Kärla Põhikoolis teostatakse loovtöö 8. klassis. Loovtöö toetab õpilase teadmiste, tööoskuste ja eneseväljenduse arengut, toetab avastuslikku ja uurivat õppimist. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka rühmatöona. Kooli poolt valitud temaatika lähtub õppekava läbivatest teemadest või on õppeaineid lõimiv. Täpsema temavaliku teeb õpilane ise koostöös juhendajaga.

Loovtöö sooritamine on põhikooli lõpetamise tingimuseks.

6.2. Loovtöö eesmärgid

1. erialase teaduskirjanduse ning andmete kogumise ja nendega töötamise kogemuste omandamine;
2. korrektse kirjaliku väljendusoskuse (teaduskeele ja erialase) terminoloogia omandamine;
3. töö korrektse, juhendit rangelt järgiva vormistamisoskuse omandamine;
4. süvendada erialase kirjanduse refereerimisoskust;
5. autorite seisukohtade esituse ja võrdlemise oskuse omandamine;
6. autori omapoolse arvamuse ja järelduse esitamise oskuse omandamine;
7. loova mõtlemise ja omapoolse arvamuse sõnastamise oskuse süvendamine;
8. õppeainetes omandatud teadmiste ja oskuste kasutamine loovtöös;
9. üldpädevuste kujundamise toetamine (iseseisev töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega, tegevuse planeerimine, loovtöö vormistamine ja esitus IKT vahendeid kasutades jne);
10. loovtöö käigus õpilased omandavad tervikut looma, kasutades teoreetilisi ja praktilisi eelteadmisi;
11. õppeainete lõimumise ja loovtöö protsessi kaudu õpilase terviklikuma maailmapildi kujunemine.

6.3. Loovtööde liigid

Õppeaineid lõimivaks ja läbivatest teemadest lähtuvaks loovtööks võib olla uurimistöö, projektid, kunstitöö, heliteos, õppevahend või muu taoline töö.

1. **Loovtöö kui uurimistöö** on õpilase poolt ette valmistatud kirjalik töö. Uurimus põhjendab probleemivalikut, annab ülevaate uurimuse taustast, püstitab uurimisküsimused, kajastab andmeid ja tõendusmaterjali kogumist, kirjeldab tulemusi ning esitab tulemuste analüüsi,

järeldused ja kokkuvõtte ning kasutatud allikate loetelu. Uurimistöö on algupärane ja süsteemne ning uurimuse tulemused on tõendatavad ja selgitatud. Uurimistöö kajastab õpilase uurimistulemusi ja seisukohti ning ei piirdu üksnes refereerimisega.

2. **Loovtöö kui projekt** on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö(ülesanne) vm ettevõtmine, mis annab võimaluse üksi või koos kaaslastega oma mõtteid ja ideid ellu viia. Projekt annab organiseerimiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast. Näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi (kontsert, etendus), esitlusi, näituste ning ürituste korraldamist jm. Praktilise töö kohta kirjutab õpilane ka kirjaliku töö, mis sisaldab taustinfot ja õpilane kirjeldab oma tegevuse käiku.
3. **Loovtöö kui muusikateos või kunstitöö** kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi arendav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui vaimse ideekandja. Kui antud valdkonna loovtöös kasutatakse ideid ja mõtteid teiste autorite loomingust, tuleb lähtuvalt autorikaitse seadusest lähtuvalt viidata kasutatud teose autorile ja tema loomingule. Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming kui ka muusikateose esitamine. Kunstitöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, tantsukava, disaini- ja moekunstiteosed jne. Projekti- ja kaunite kunstide tööde puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa, mis vormistatakse vastavalt kooli poolt kehtestatud nõuetele.

6.4. Loovtöö juhendamise põhimõtted

1. Kooli loovtööde koordinaator

- 1) viib läbi nõustamise 7. kl klassijuhatajale ja õpilastele, kus selgitab loovtöö mõistet, eesmärgi ja liike, korraldust ning hinnangu andmist;
- 2) koostab loovtööde teostamise ajakava ja jälgib sellest kinnipidamist;
- 3) aitab õpilastel leida tööde retsenseerijad;
- 4) esitab direktorile kinnitamiseks loovtööde kaitsmise kuupäeva ja komisjoni koosseisu;
- 5) nõustab juhendajaid.

2. Juhendaja

- 1) aitab õpilast teema lahtimõtestamisel ja tegevusplaani koostamisel;
- 2) soovitab vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
- 3) jälgib töö vastavust sisulistele nõuetele;
- 4) jälgib ja toetab töö kirjalikul vormistamisel;
- 5) jälgib ajakava;
- 6) koordineerib rühmatöös õpilaste panust;
- 7) julgustab ja innustab probleemide tekkimise korral neid lahendama;
- 8) aitab õpilast loovtöö esitluse vormi valikul (multimeedia, esitlus, stendi ms).

3. Klassijuhataja

- 1) toetab oma klassi õpilasi;
- 2) jälgib loovtöö sooritamise tähtaegadest kinnipidamist;
- 3) hoiab sidet töö juhendajaga ja lapsevanematega.

6.5. Loovtöö koostamise ja vormistamise põhimõtted

1. Loovtööde koordinaator tutvustab õpilasele loovtöö kavandamise, teostamise ja vormistamise põhimõtteid.
2. Juhendaja annab õpilasel vajaliku õppematerjali valitud teema kohta.
3. Õpilane tutvub vastavasisulise kirjanduse ja varasemate loovtöödega, sõnastab koostöös juhendajaga idee, koostab loovtöö kavandi, tegevuskava idee/ülesande lahendamiseks, teostab idee ja vormistab selle.
4. Loovtööl peab olema kirjalik väljund; kirjalik selgitus avab loovtöö tausta, esitab eesmärgid, kirjeldab tööprotsessi ja tulemust.
5. Kirjalik loovtöö peab olema vastavuses Kärla põhikoolis kehtiva kirjalike tööde vormistamise juhendiga.
6. Loovtööd (koopiat, fotod, cd vms) ja selle kirjalikku kokkuvõtet säilitatakse Kärla põhikoolis.
7. Loovtööks ei ole ainekavas ettenähtud töö.

6.6. Loovtööle hinnangu andmine

1. Loovtööle hinnangu andmine toimub loovtöö kaitsmise käigus; õpilase loovtööd ei hinnata numbriliselt, vaid talle antakse sõnalist tagasisidet loovtöö teostamise protsessi ja tulemuste kohta.
2. Loovtööle antakse hinnang arvestatud/mittearvestatud.
3. Loovtööle antakse hinnang neljas valdkonnas:
 - loovtöö sisu (vastab teemale, seatud eesmärgid on saavutatud, töö ülesehitus on loogiline);
 - loovtöö protsess (õpilase algatusvõime ja initsiatiiv, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, suhtlemisoskus. loovtöö protsessile annab kirjaliku hinnangu loovtöö juhendaja);
 - loovtöö vormistamine (töö on vormistatud nõuetele vastavalt);
 - loovtöö esitlemine (ettekande ülesehitus nõuetekohane, kõne selge ja arusaadav).
4. Loovtöö kaitsmiseks moodustatakse 4-liikmeline kaitsekomisjon, mille kinnitab direktor.
5. Loovtöö kaitsmisele lubatakse õpilane, kui tema töö on juhendaja hinnangul kaitsmiskõlbulik ja töö kirjalik osa on tähtaegselt esitatud.
6. Juhendaja poolt heaks kiidetud loovtöö kirjaliku osa esitab õpilane retsensendile tutvumiseks kaks nädalat enne töö kaitsmist.
7. Loovtöö kaitsmine on avalik, kus osalevad ka 7. klassi õpilased, juhendajad, retsensendid.
8. Loovtöö koostaja teeb 5 - 10-minutilise kaitsekõne, põhjendades teema valikut ja töö eesmärki, kirjeldades töö käiku ja saadud tulemusi. Suulise ettekande toetamiseks võib kasutada esitlust, multimeediat, stendi jms. Ja praktilise loovtöö korral esitleb õpilane oma tööd.
9. Ettekande lõpus annab loovtöö juhendaja praktilisele tööprotsessile ja selle tulemusele omapoolse hinnangu. Rühmatöö korral annab juhendaja hinnangu iga liikme panusele.
10. Kaitsmiskomisjon ja kuulajad võivad esitada tööd puudutavaid küsimusi.
11. Retsensent peab välja tooma töö huvipakkuvad osad ja välja tooma puudused.
12. Kui loovtöö ei vasta nõuetele, siis kokkuleppel hindamiskomisjoniga leitakse võimalus selle uuesti kaitsmiseks.

7. Õpilase arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldus

7.1. Üldsätted

1. Hindamise seaduslik alus

Teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest §29, Põhikooli riiklikust õppekavast §19-23, kooli õppekava hindamise korraldusest; individuaalse õppekavaga sätestatud erisustest.

Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava ja kodukorra nõuetest.

2. Hindamise põhimõisted

- 1) Hindamine on õppimise ja õpetamise lahutamatu osa, mille käigus antakse kindlate hindamiskriteeriumite alusel õiglane, autentne ja erapooletu hinnang õpilaste teadmiste ja oskuste omandamise taseme kohta vastavalt õppekavas kirjeldatud õpiväljunditele.
- 2) Õpiväljund või õpitulemus on õppimise tulemusel omandatud teadmiste ja oskuste (sh üld- ja võtmeoskused) kogum, mille saavutatust hinnatakse.
- 3) Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, sh taseme määratlemine; selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine. Hindamine on aluseks õppe edasisele kavandamisele.
- 4) Hindamismeetod on omandatud teadmiste ja oskuste tõendamise viis. Hindamisel kasutatakse mitmesuguseid meetodeid, hindamisvahendeid ja –viise.
- 5) Hindamiskriteeriumid kirjeldavad hindamismeetoditega tõendatavate teadmiste ja oskuste oodatavat taset ning ulatust. Mitteeristava hindamise korral kirjeldatakse hindamiskriteeriume lävendi tasemel (riiklikus õppekavas sätestatud tase). Eristava hindamise korral on hindamiskriteeriumid seotud hindamisskaalaga.

3. Hindamise eesmärgid

3.1. Teadmiste ja oskuste hindamise eesmärgid on:

- 1) toetada õpilase arengut;
- 2) anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
- 3) innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
- 4) suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
- 5) suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
- 6) anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

3.2. Käitumise ja hoolsuse hindamise eesmärgid on:

- 1) suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme ning täitma kooli kodukorra nõudeid;
- 2) motiveerida õpilast täitma õppeülesandeid ja nendega kaasnevaid kohustusi;
- 3) suunata õpilast tegema koostööd, arvestama kaaslastega, arendama sotsiaalseid oskusi;

4) suunata arendama iseseisvalt töötamise oskusi.

4. Hindamisest teavitamine

- 1) Hindamisest teavitamine (sh klassitunnistus) toimub õppeinfosüsteemi kaudu.
- 2) Õppeinfosüsteemis oleval ainekaardil on nimetatud kohustuslikud tööd ja/või õppeülesanded (vt peatükk 7.2. punkt 1.1. lõige 1), mille täitmine on kokkuvõtva hinde saamiseks vajalik.
- 3) Lisaks ainekaardile tutvustab õpetaja iga poolaasta alguses õpilastele nii poolaasta kui õppeaasta lõpuks nõutavaid õpitulemusi, nende hindamise viisi, aega ja vormi, samuti kokkuvõtva poolaastahinde kujunemist.
- 4) I kooliastmes kirjeldatakse ainekaardil poolaastate jooksul saavutatavaid õpitulemusi; II ja III kooliastmes kirjeldatakse mitmeeristava hindamise puhul arvestuse saamiseks piisav õpitulemus (selle saavutatuse hindamiskriteerium).
- 5) Käitumise ja hoolsuse hindamise põhimõtteid tutvustab õpilastele õppeaasta alguses klassijuhataja.
- 6) Õpilasel ja tema vanematel on õigus saada teavet õpilase hinnete kohta õppeinfosüsteemi vahendusel, klassijuhatajalt ja aineõpetajatelt.
- 7) 9. klassi lõpetanud õpilastele väljastatakse paber kandjal põhikooli lõputunnistus koos hinnetelehega. Lõputunnistusel on kolmandas kooliastmes lõppevate ainete aastahinded.

5. Hinde vaidlustamine

- 1) Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid ja/või sõnalisi hinnanguid vaidlustada kümne tööpäeva jooksul pärast hinde ja/või hinnangu avaldamist, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava avalduse koos põhjendusega.
- 2) Kooli direktor teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast alates.

7.2. Teadmiste ja oskuste hindamise ning tagasisidestamise korraldus

1. Hindamise põhimõtted

- 1) Õppeaasta jaguneb kaheks poolaastaks, kokkuvõtvalt hinnatakse ja antakse tagasisidet poolaastate kaupa.
- 2) Õpilase teadmisi ja oskusi hindab vastava aine õpetaja õpilase suuliste vastuste, kirjalike ja praktiliste tööde alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud õpiväljunditele.
- 3) Koolis toimub nii protsessihindamine kui kokkuvõttev hindamine. Mõlemal juhul on kasutuses:
 - õppimist toetav hindamine (kujundav);
 - eristav hindamine;
 - mitmeeristav hindamine.

- 4) Kokkuvõttev hindamine on õppeprotsessi käigus antud suulise hinnangu ja hinnete koondamine poolaasta ja aasta hinneteks ja hinnanguteks. Poolaastahinne ei kujune protsessihinnete aritmeetilise keskmise põhjal.
- 5) Kui õppeaine toimub ainult ühel poolaastal, siis pannakse välja selle poolaasta hinne ja aastahinne.
- 6) Kui õpitulemust on hinnatud hindega „puudulik“ või „nõrk“ või on hinne jäänud panemata, antakse õpilasele võimalus järelevastamiseks.
- 7) Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või maha kirjutamine, hinnatakse kirjalikku või praktilist tööd, suulist vastust (esitust), praktilist tegevust või selle tulemust hindega „X“.
- 8) Õpilane on kohustatud kirjalikud tööd esitama korrektselt vormistatuna. Käekirja tõttu ebaselged kohad loetakse vigadeks ja õpetajal on õigus hinnata kogu töö hindega „nõrk“.
- 9) Õpilasele, kes on koolist tervislikel põhjustel pikemat aega puudunud ja ei ole poolaasta lõpuks nõutavaid hinnatavaid ülesandeid täitnud, siis poolaastahinnet või kokkuvõtvat aastahinnet välja ei panda, ning õpilasele antakse võimalus need ülesanded täita kümne koolipäeva jooksul. Hinne pannakse välja pärast nõutavate ülesannete täitmist.
- 10) Kui õppeainete poolaastahinne on jäänud välja panemata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata ja vestlus ning kokkulepped vanema ja õpilasega ei ole andnud tulemusi, loetakse aastahinde väljapanekul antud aines omandatud teadmised ja oskused vastavaks hindele „nõrk“.
- 11) 9. klassis pannakse aastahinded välja hiljemalt 1. juunil, välja arvatud õppeainetes, milles õpilane jäetakse täiendavale õppetööle.
- 12) Poolaasta lõpul kannab klassijuhataja eKooli tunnistusele teksti: „Kiitus väga hea/hea õppe edukuse ja eeskujuliku/hea käitumise eest“ neile, kelle tunnistusel on "arvestatud" ja „5“/„4“.
- 13) Pühadejärgseks ja õppeperioodi esimeseks päevaks koduseid õpiülesandeid ei anta ja neil päevadel hindamist ei toimu.
- 14) Kooli esindamisel on õpilane vabastatud tunnitööde esitamisest, välja arvatud kontrolltöödest.
- 15) Kui õpilane õpib Huvikooli seaduse alusel tegutsevas muusika-, kunsti- ja spordikoolis, on direktoril õigus õpilane täielikult või osaliselt vabastada vastavates ainetes õppetööst lapsevanema avalduse ja aineõpetaja kooskõlastuse alusel. Sellisel juhul kantakse huvikooli hinded iga poolaasta lõpus õpilase eKooli.

1.1.Kontrolltöö

- 1) Kontrolltöö on suuremahuline töö, mida kasutatakse õpilase ainealaste teadmiste ja oskuste võrdlemiseks ainekavas toodud taotletavate õpitulemustega ning hõlmab kindla teema või aineosa kontrolli. Kontrolltööna võidakse käsitleda kui muid sama taseme hindamisvõtteid (nt esitus, praktiline ülesanne, õpimapp, kohustusliku kirjanduse lugemine, projektitöö jmt).
- 2) Õpitulemuste omandamist kontrollivate kontrolltööde (vm samaväärsete tööde) aeg kavandatakse kooskõlastatult teiste õppeaine õpetajatega ja märgitakse nädala lõikes eKooli klassipäevikusse. Õpilasi teavitatakse vähemalt viis tööpäeva enne kontrolltöö läbiviimist. Õppepäevas võib läbi viia ainult 1 kontrolltöö, õppenädalas võib läbi viia kuni 3 kontrolltööd. Kontrolltöid ei planeerita võimalusel esmaspäevale, samuti õppepäeva esimesele ja viimasele

õppetunnile, välja arvatud juhul, kui õppeaine on tunniplaanis ainult esmaspäeval või esimese ja viimase tunnina.

- 3) Poolaasta viimased kontrolltööd toimuvad mitte hiljem kui 10 tööpäeva enne poolaasta hinnete väljapanekut, et õpilastele jääks hinde parandamise võimalus.
- 4) Õpetaja avaldab kontrolltöö hinde hiljemalt viie tööpäeva jooksul töö toimumisest. Sooritamata töö märges „X“ kantakse eKooli töö toimumise päeval.

1.2. Tunnikontroll

- 1) Tunnikontroll on teadmiste testimine, mis annab õpetajale informatsiooni õpilase omandatud teadmiste kohta eelneva tunni või alateema ulatuses. Tunnikontrollidena käsitletakse ka muid sama taseme hindamisvõtteid (nt rühmatöö, paaristöö, individuaalne tunnitöö, suuline vastamine, osalemine arutelus jmt.).
- 2) Tunnikontrollile võib teha igas tunnis. Tunnikontrolli toimumisest võib õpetaja teatada vahetult enne tunnikontrolli algust.
- 3) Tunnikontrolli ei pea hindega hindama, seda käsitletakse kui üht vahehindamise viisi. Tunnikontrollide hindeid võib arvestada kokkuvõtval hindamisel, kui õpetaja on ainekaardil nii sätestanud.

2. Õppimist toetav ehk kujundav hindamine

- 1) Õppimist toetavat hindamist rakendatakse kõigis kooliastmetes ja õppeainetes.
- 2) Õppimist toetav hindamine keskendub eelkõige õpilase arengu võrdlemisele tema varasemate saavutustega. Tagasiside kirjeldab õigel ajal ja võimalikult täpselt õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning sisaldab ettepanekuid edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpilase arengut.
- 3) Õppetunni vältel saab õpilane enamasti suulist või kirjalikku sõnalist tagasisidet õppeainet ja ainevaldkonda puudutavate teadmiste ja oskuste (sealhulgas üldpädevuste, kooliastme õpetaja kasvatusesmärkide ning läbivate teemade) kohta. Õpetajad annavad õpilasele tagasisidet, et toetada õpilase käitumise, hoiakute ja väärtushinnangute kujunemist. Kool reageerib juhtumitele, mis on vastuolus üldtunnustatud väärtuste ning heade tavadega.
- 4) Õpilane kaasatakse enese ja kaaslaste hindamisse, et arendada tema oskust eesmärke seada ning oma õppimist ja käitumist eesmärkide alusel analüüsida ning tõsta õpimotivatsiooni.
- 5) Arenguvestlusel analüüsitakse õpilase arengut ja toimetulekut tulenevalt õpilase individuaalsest eripärast. Arenguvestluse käigus annab kool tagasisidet õpilase ainealaste õpitulemuste ja käitumise ning hoolsuse kohta. Arenguvestluse tulemusena seatakse uued eesmärgid õppimisele ja õpetamisele.
- 6) **I kooliastmes** kasutatakse õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel nii protsessi- kui kokkuvõtvast hindamises kõigis õppeainetes hinnete asemel **ainult** suulisi ja kirjalikke sõnalisi hinnanguid (kujundav hindamine), mis kirjeldavad õpilase teadmisi ja oskusi erinevates õppeainetes.

3. Eristav hindamine (hinded viie palli skaalal)

- 1) Õpilase ainealaseid teadmisi ja oskusi võrreldakse õpilase õppe aluseks olevas ainekavas toodud oodatavate õpitulemustega ja tema õppele püstitatud eesmärkidega. Ainealaseid teadmisi ja oskusi hinnatakse nii õppe käigus kui ka õppeteema lõppedes;

- 2) Hindega „5“ ehk „väga hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutust, kui saavutatud õpitulemused vastavad õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele täiel määral ja ületavad neid;
- 3) Hindega „4“ ehk „hea“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutust, kui saavutatud õpitulemused vastavad üldiselt õpilase õppe aluseks olevatele taotletavatele õpitulemustele;
- 4) Hindega „3“ ehk „rahuldav“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutust, kui saavutatud õpitulemused võimaldavad õpilasel edasi õppida või kooli lõpetada ilma, et tal tekiks olulisi raskusi hakkamasaamisel edasisel õppimisel või edasises elus;
- 5) Hindega „2“ ehk „puudulik“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda olulise raskuseta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus;
- 6) Hindega „1“ ehk „nõrk“ hinnatakse vaadeldava perioodi või vaadeldava temaatika õpitulemuste saavutust, kui õpilase areng nende õpitulemuste osas on toimunud, aga ei võimalda olulise raskusteta hakkamasaamist edasisel õppimisel või edasises elus ning kui õpilase areng nende õpitulemuste osas puudub.
- 7) Viie palli skaalal hinnatavate kirjalike tööde koostamisel ja hindamisel lähtutakse põhimõttest, et kui kasutatakse punktiarvestust ja õpetaja ei ole andnud teada teisiti (+ või – 5% muudatus), koostatakse tööd nii, et hindega „5“ hinnatakse õpilast, kes on saavutanud 90-100% maksimaalsest võimalikust punktide arvust, hindega „4“ 75-89%, hindega „3“ 50-74%, hindega „2“ 20-49% ning hindega „1“ 0-19%.
- 8) Koolisisest on kasutusel hinde järel „+“ ja „-“, märgid. Märke kasutatakse töö välimusele, põhjalikkusele, täpsusele vms hinnangu andmiseks.
- 9) Distantõppe ajal võib eristava hindamise asendada mitteeristavaga.

4. Mitteeristav hindamine

- 1) Mitteeristav hindamine on hindamise viis, mille puhul ainekavas määratud õpitulemuste saavutatuse taset pole vajalik eristada. Mitteeristava hindamise puhul määratakse ainekavast lähtuv piisav õpitulemus.
- 2) Ainetes, kus hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja vilumusi mitteeristavalt, kasutatakse hindeid „arvestatud“ (AR) ja „mittearvestatud“ (MA).
 „Arvestatud“ (AR) – õpilane on saavutanud tema õppe aluseks oleva õppekavaga seatud õpitulemused ja arengu eesmärgid või tema teadmised ja oskused ületavad neid.
 „Mittearvestatud“ (MA) – õpilane ei ole täitnud tema õppele seatud eesmäärke ega omandanud taotletavaid õpitulemusi piisaval tasemel.
- 3) Mitteeristavalt hinnatakse 4.-8. klassi õpilasi järgmistes ainetes: kehaline kasvatus, kunst, tehnoloogiaõpetus, käsitöö ja kodundus; ettevõtlikkus, loovtöö, koorilaul, loogika, minifirma; muusikas 4.-7. klassini.
- 4) Õpilase koolist lahkumisel teiseandatakse jooksva õppeaasta mitteeristav hinnang viie palli skaalasse („AR“- 4 ja „MA“ – 2). Kui kõik saavutatud õpitulemused ületavad õppe aluseks olevaid õpitulemusi, võib õpetaja ettepanekul hinnata hindega „5“.

5. Individuaalse õppekava alusel hindamine

- 1) Individuaalse õppekava (edaspidi IÕK) on õppekava, milles kirjeldatakse konkreetsele lapsele võimetekohaseks õppimiseks ja arenemiseks vajalikke tingimusi.
- 2) Õpilast, kes õpib IÕK järgi, hinnatakse vastavalt IÕK-s ette nähtud hindamise korrale, õpilase tööle tehakse märges „Hinnatud IÕK alusel“.
- 3) Tervisest tingitud erivajadustega õpilaste hindamisel arvestatakse nende osavõttu kehalise kasvatus tundidest ja raviarsti määratud harjutuste sooritamist. Hinnatakse õpilase teadmisi spordist, liikumisest, kehaliste harjutuste sooritamist ning õpetaja antud eriülesannete täitmist (referaatide koostamine, osalemine spordikohtuniku töös, muud arvestuslikud suulised või kirjalikud tööd, jne). Vastav märges lisatakse eKooli.
- 4) Õpilane, kes tervislikel põhjustel ei saa osaleda kehalise kasvatus tunni füüsilistes tegevustes, on kohustatud viibima tunnis ja täitma õpetaja antud asendusülesandeid.
- 5) HEV õpilaste hindamise kriteeriumid on järgmised:
 - Hinne „5“ – õpilasel on kasutada struktureeritud õppetekst ja jõukohastatud töökorraldused, õpilane valib iseseisvalt kasutamiseks vajalikke abistavaid vahendeid, suudab planeerida oma tegevust, ei vaja õpetaja juhendamist ning suudab õppeülesannet praktiliselt vigadeta täita.
 - Hinne „4“ – õpilasel on kasutada jõukohastatud õppetekst ja töökorraldused, valib vajaliku(d) abistava(d) vahendi(d) valikuks antud näitlike vahendite hulgast, vajab pedagoogi osalust oma õppetöö planeerimisel ning suudab õppeülesannet täita väikeste eksimustega.
 - Hinne „3“ – õpilasel on kasutada jõukohastatud õppetekst ja töökorraldused, vajab pidevat õpetaja juhendamist näitlike vahendite või materjalide valikuks ja lisaselgitusi oma õppetöö (sh kontrolltöö) korraldamiseks, suudab seejuures õppeülesannet täita rahuldaval tasemel.
 - Hinne „2“ – õpilasel on kasutada jõukohastatud õppetekst ja töökorraldused, vajab pidevat õpetaja juhendamist näitlike vahendite või materjalide valikuks ja lisaselgitusi oma õppetöö (sh kontrolltöö) korraldamiseks, kuid ei suuda seejuures õppeülesannet täita rahuldaval tasemel.
- 6) Vahendeid, mida õpilane saab kasutada õppetöös saab õpilane kasutada ka teadmiste kontrollimisel.
- 7) Püsiva kirjaliku kõne puudega õpilase kirjalike tööde hindamisel arvestatakse düsgraafia omaseid spetsiifilisi vigu vealiikide järgi, kusjuures ühte liiki vead loetakse üheks veaks.

6. Järelevastamine ja hinnete parandamine

- 1) Tegemata töö märgitakse eKoolis „X“.
- 2) Ainekaardil märgitud kohustuslik töö, mis jääb tähtajaliselt tegemata, tuleb õpilasel sooritada kümne koolipäeva jooksul hinde avaldamisest. Kui kümne koolipäeva jooksul ei ole sooritamata töö mõjuva põhjusega vastatud või õpetajale pole erandolukorrast teada antud, muudab õpetaja eKoolis „X“ hindeks „1“ ja lisab kommentaari „tegemata töö“.
- 3) Järelevastamisel parandatud hindele lisatakse eKoolis tärn (*).
- 4) Poolaastahinde väljapanemisel arvestab õpetaja parandatud töö hinnet.
- 5) Enne järelevastamist on õpilane kohustatud osalema konsultatsioonitunnis.

- 6) Järelevastamine toimub õpetaja konsultatsioonitunnis.
- 7) Järelevastamise vorm võib erineda esialgse töö vormist.
- 8) Positiivseid hindeid saab parandada kokkuleppel õpetajaga ainult erandkorras.

7.3. Käitumise ja hoolsuse hindamine

1. Käitumise ja hoolsuse hindamise korraldus

- 1) Käitumise ja hoolsuse hindamisel lähtutakse kooli õppekava, kooli kodukorra nõuetest ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormidest.
- 2) Õpilase käitumist ja hoolsust hinnatakse igal poolaastal.
- 3) Käitumist ja hoolsust hindab klassijuhataja koostöös aineõpetajatega. Aineõpetajad hindavad ja märgivad käitumise ja hoolsuse hinde eKoolis. Klassijuhatajal on otsustav kaal kokkuvõtva käitumise ja hoolsuse hinde panemisel.
- 4) Käitumis- ja hoolsushinded märgitakse eKooli klassitunnistusele ja õpilasraamatusse.
- 5) Hariduslike erivajadustega õpilaste käitumise ja hoolsuse hindamisel arvestatakse õpilase eripära.

2. Käitumise hindamine

- 1) Käitumishindega „eeskujulik“ hinnatakse õpilast, kellele üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine on harjumuspärane **igas olukorras**, kes täidab kooli kodukorra nõudeid **eeskujulikult ja järjepidevalt** ning kujundanud klassi ja/või kooli head mainet ja kes ei ole põhjuseta puudunud ega hilinenud.
- 2) Käitumishindega „hea“ hinnatakse õpilast, kes **enamasti** järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme koolis ja täidab kooli kodukorra nõudeid ning ei kahjusta kooli mainet ja kellel on poolaasta jooksul mõned põhjuseta puudumised ja/või hilinemised.
- 3) Käitumishindega „rahuldav“ hinnatakse õpilast, kes üldiselt järgib üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme koolis ja täidab kooli kodukorra nõudeid, kuid kellel on **esinenud eksimusi**, mistõttu ta vajab pedagoogide ja lastevanemate tähelepanu ja suunamist ning kellel on poolaasta jooksul põhjuseta puudumisi ja korduvaid hilinemisi.
- 4) Käitumishindega „mitterahuldav“ hinnatakse õpilast, kes **eirab** kooli kodukorra nõudeid ega järgi üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, ei allu õpetajate korraldustele ega lapsevanemate nõudmistele. Õpilase käitumise võib hinnata „mitterahuldavaks“ korduvate põhjuseta puudumiste ja hilinemiste korral või õigusvastase teo eest koolis.

3. Hoolsuse hindamine

- 1) Hoolsushindega «eeskujulik» hinnatakse õpilast, kes **alati**: suhtub õppeülesannetes kohusetundlikult; õpib kõiki õppeaineid võimetekohaselt; on õppeülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev; peab kinni kokkulepetest; ilmutab omaalgatust; hoiab puhtust ja korda; kannab kaasas vajalikud koolitarbed.
- 2) Hoolsushindega «hea» hinnatakse õpilast, kes **enamasti**: suhtub õppeülesannetes kohusetundlikult; õpib võimetekohaselt; on õppeülesannete täitmisel püüdlik, hoolas ja iseseisev; peab kinni kokkulepetest; ilmutab omaalgatust; hoiab puhtust ja korda; kannab kaasas vajalikud koolitarbed.
- 3) Hoolsushindega «rahuldav» hinnatakse õpilast, kes **üldiselt** täidab oma õppeülesandeid, kuid ei ole piisavalt järjekindel ega õpi kõiki aineid oma tegelike võimete ja arengutaseme kohaselt,

ei pea alati kinni kokkulepetest, ei märka hoida puhtust ja korda, unustab koju vajalikud koolitarbed.

- 4) Hoolsushindega «mitterahuldav» hinnatakse õpilast, kes ei õpi võimetekohaselt, suhtub õppeülesannetes vastutustundetult, jätab sageli täitmata oma kodused õppeülesanded, ei pea kinni kokkulepetest, ei hoia puhtust ja korda, unustab koju vajalikud koolitarbed.

7.4. Õpilase täiendavale õppetööle ja klassikursust kordama jätmise ning järgmisse klassi üleviimine

1. Õpilaste täiendavale õppetööle jätmise

- 1) Täiendavale õppetööle jäetakse õpilane õppeainetes, milles tulenevalt poolaastahinnetest või -hinnangutest tuleks välja panna aastahinne „puudulik” või „nõrk” või anda samaväärne sõnaline hinnang.
- 2) Õppenõukogu otsustab täiendavale õppetööle jätmise ja määrab aja ning mahu enne teise poolaasta lõppu.
- 3) Täiendava õppetöö raames täidab õpilane õpetaja vahetul juhendamisel spetsiaalseid õppeülesandeid, et omandada õppekavaga nõutavad teadmised ja oskused. Täiendava õppetöö tulemusi kontrollitakse ja hinnatakse.
- 4) Aastahinne või -hinnang pannakse välja pärast täiendava õppetöö lõppu, arvestades selle tulemusi.

2. Klassikursuse kordamine

- 1) Klassikursust võib kordama jätta õpilase, kes ilma mõjuva põhjusega ei ole ilmunud täiendavale õppetööle ja/või kes ei täida täiendava õppetöö raames õpetaja antud ülesandeid ja korraldusi. Õppenõukogu kaasab otsuse tegemisel õpilase seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu põhjendatud otsusega võib jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamas õppeaines aastahinne „puudulik“ või „nõrk“ või samaväärne sõnaline hinnang, täiendav õppetöö ei ole tulemusi andnud ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme. Õppenõukogu otsuses tuuakse esile kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
- 2) Klassikursust ei jäeta kordama lihtsustatud riikliku õppekava järgi õppivat õpilast.

3. Õpilase järgmisse klassi üleviimine

- 1) Õpilase järgmisse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu kokkuvõtvate hinnete alusel.
- 2) 1.-8. klassi õpilane viiakse üle järgmisse klassi viimase õppeperioodi lõpus, kui tema aastahinne on kõigis õppeainetes vähemalt „rahuldav“.
- 3) Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 31. augustiks.
- 4) Individuaalse õppekava järgi õppiv õpilane viiakse järgmisse klassi vastavalt individuaalsele õppekavale.
- 5) Õpilane viiakse järgmisse klassi olenemata tema käitumise ja hoolsuse hindest.

7.5. Põhikooli lõpetamine

1. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele, kellel on kuni kaheksa õppeaines „nõrk” või „puudulik” viimane aastahinne või kes on kuni kaks lõpueksamit sooritanud tulemusele alla 50 protsendi maksimaalsest tulemusest (PRÕK §23 lg 2).
2. Välisriigist saabunud õpilased, kes on enne lõpueksamite toimumist Eestis põhikoolis õppinud kuni kolm õppeaastat, võivad sooritada eesti keele teise keelena eksami koolieksamina.
3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kellele on eksamiaines kooliväline nõustamismeeskond soovitanud rakendada õpitulemuste vähendamist või asendamist, lähtub kool eksami vormi määramisel ja eksamitöö sisu koostamisel õpilase individuaalses õppekavas toodud õpitulemustest.
4. Põhikooli lõpetamise tingimustes järgib kool Vabariigi Valitsuse korraldusi.

8. Hariduslike erivajadustega õpilaste õppekorralduse põhimõtted ja tugiteenuste rakendamise kord

1. Haridusliku erivajadusega õpilane on õpilane, kelle andekus, õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemal viibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas (nagu õppevahendid, õpperuumid, suhtluskeel, sealhulgas viipekeel või muud alternatiivsed suhtlusvahendid, tugipersonal, spetsiaalse ettevalmistusega pedagoogid), taotletavates õpitulemustes aineõpetaja poolt koostatud individuaalses õppekavas.
2. Õpilase andekust käsitletakse haridusliku erivajadusena, kui õpilasel on oma kõrgete võimete tõttu eeldusi saavutada väljapaistvaid tulemusi ning ta on näidanud kas eraldi või kombineeritult eelkõige järgmisi kõrgeid võimeid: üldine intellektuaalne võimekus, akadeemiline võimekus, loominguline mõtlemine, liidrivõimed, võimed kujutatavas või esituskunstis jm.
3. Haridusliku erivajadusega õpilase õppe korraldamisel lähtutakse kaasava õppe põhimõtetest, mille kohaselt üldjuhul õpib haridusliku erivajadusega õpilane tavaklassis.
4. Direktor on määranud haridusliku erivajadusega õpilaste õppe koordineerija (HEVKO), kelle ülesandeks on haridusliku erivajadustega õpilaste õppe ja arengu toetamiseks vajaliku koostöö korraldamine tugispetsialistide ja õpetajate vahel.
5. HEVKO toetab ja juhendab õpetajaid haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel ning teeb õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.
6. Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks läbiviidud pedagoogilis-psühholoogilise hindamise tulemused, õpetajate täiendavad tähelepanekud ja soovitusel õpilase arendamist vajavate külgede kohta, kooli tugispetsialistide soovitusel, uuringute tulemused ning nõustamiskomisjoni soovitusel õppe korraldamiseks ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed

dokumenteeritakse õpilasele koostatud individuaalse arengu jälgimise kaardil (IAJK). IAJK koostamise ja täitmise eest vastutavad isikud koolis määrab direktor.

7. Direktori või HEVKO otsusel ja vanema nõusolekul võib haridusliku erivajadusega õpilasele rakendada PGS § 46 sätestatud järgmisi meetmeid, mille rakendamise eeldusena ei ole ette nähtud nõustamiskomisjoni soovitus.

Koolis on võimalik rakendada haridusliku erivajadusega õpilasele järgmisi meetmeid:

- õpiabitunnid rühmas või individuaalselt õpiraskuste ületamiseks,
- individuaalse õppekava rakendamine,
- lihtsustatud õppekava rakendamine;
- ainealased konsultatsioonid,
- pikapäevarühma vastuvõtmine,
- koduõpe vanema soovil,
- tugispetsialisti teenus (eripedagoog/logopeed, sotsiaalpedagoog),
- eesti keel teise keelena ainekava (E2).

Koolis on rakendatud lisaks veel järgmised meetmed:

- ainetundides vastava aine õppima õpetamine,
- ainealased konsultatsioonid,
- klassijuhatajatunnid õppima õppimiseks,
- käitumise tugikava,
- arenguestlused.

Koolivälise nõustamiskomisjoni soovitusel on rakendatud:

- õpe eriklassis (6 ja vähem õpilast),
- õpe eriklassis (12 ja vähem õpilast),
- koduõpe tervislikel põhjustel,
- üks ühele õpe.

8.1. Õpiabirühma vastuvõtmine või üleviimine ja õppekorraldus

1. Õpiabi eesmärk on toetada põhikooli 1.–9. klassi õpilase arengut tulenevalt tema hariduslikest erivajadustest ja võimaldada tal saavutada põhikooli riikliku õppekava nõuetele vastavaid õpitulemusi.
2. Õpiabirühma võetakse vastu ajutiste ainealaste õpiraskustega ja väljakujunemata õpioskustega ning logopeediliste probleemidega põhikooli õpilane, kes vaatamata klassi- ja aineõpetajate abile ja nõustamisele ei suuda täita põhikooli riikliku õppekava nõudeid või kes vajab õpioskuste ja -harjumuste kujundamiseks toetavat õppekorraldust.
3. Õpilane võetakse õpiabirühma vastu individuaalse arengu jälgimise kaardi alusel erivajadustega õpilaste õppe koordineerija ettepanekul.
4. Õpiabirühma tunnid I kooliastmes võivad toimuda vastava ainetunni ajal, milles õpilasel täheldatakse raskusi. Vajadusel võib tunde läbi viia ka pärast õppetunde.
5. Õpiabirühm moodustatakse eelmise õppeaasta tulemuste alusel. Vajadusel kaasatakse otsuse tegemisse tugispetsialistid.

6. Otsusest teavitatakse kirjalikult vanemat või hooldajat. Viimase keeldumisel ei saa õpilast õpiabirühma suunata.
7. Õpiabirühma täitumise ülemine piirnorm on 6 õpilast.
8. Õpiabirühma töökavad võib koostada ühe kuu kaupa.
9. Õpilasele koostatakse õpiabitundideks individuaalne õppekava lähtudes vastava klassi- või aineõpetaja töökavast.
10. Õpiabitundides viiakse läbi järgmisi tegevusi:
 - 1) korrigeeritakse kõnepuudeid ja arendatakse suulist ja kirjalikku kõnet lähtuvalt kõnepuude mehhanismist või olemusest;
 - 2) arendatakse kognitiivseid oskusi;
 - 3) kujundatakse ja arendatakse eripedagoogiliste võtete abil õpioskusi ja õpivilumusi.
11. Õpiabirühma võib moodustada erinevate klasside õpilastest.
12. Õpiabirühma õpetaja koostab I poolaasta ja õppeaasta lõpul aruanded, mille esitab HEVKO-le ning milles tuuakse välja töö eesmärgid ja nende täitmine, iga õpilase individuaalne areng, vajadus õpiabirühmas jätkamiseks või lõpetamiseks.
13. Logopeedilist abi saavaid ning õpiabi tundidest osavõtvaid õpilasi nendes tundides ei hinnata.

8.2. Individuaalne õppekava (IÕK)

1. Sõltuvalt õpilase hariduslikust erivajadusest võib kool teha muudatusi või kohandusi õppeajas, õppe sisus, õppeprotsessis, õpikeskkonnas või taotletavates õpitulemustes. Nende muudatuste tegemisse kaasatakse õpilase vanem. IÕK-le üleviimine vormistatakse direktori käskkirjaga.
2. Kui muudatuste või kohandustega kaasneb nädalakoormuse või õppe intensiivsuse oluline kasv või kahanemine võrreldes riikliku või kooli õppekavaga, koostatakse muudatuste rakendamiseks individuaalne õppekava (IÕK).
3. Kool koostab õpilasele individuaalse õppekava järgmistel juhtudel:
 - 1) õpilasele rakendatakse õppekorraldust, mille puhul õpilane on väga vähesel määral kaasatud klassis läbiviidavasse õppesse;
 - 2) õpilase õppekava erineb klassile koostatud õppekavast;
 - 3) õpilase klassi läbimise aega või nominaalset õppeaega muudetakse;
 - 4) kooliväline nõustamismeeskond on andnud õpilase arengu toetamiseks soovitusi vähendada või asendada riiklikes õppekavades sätestatud õpitulemusi või vabastada õpilane kohustusliku õppeaine õppimisest;
 - 5) kui koolis õpib eesti keelest erineva emakeelega õpilane või välisriigist saabunud õpilane, kelle eestikeelse õppe kogemus põhikoolis on olnud lühem kui kuus õppeaastat, võib kool õpilase eesti keele õpet korraldada „Eesti keel teise keelena” ainekava alusel.
4. Kui IÕK-ga ettenähtud muudatused ja kohandused ei võimalda riiklikus õppekavas sätestatud õpitulemusi saavutada, on individuaalse õppekava rakendamine lubatud üksnes nõustamiskomisjoni soovitusel.

8.3. Lihtsustatud õppekava (LÕK)

1. Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava (edaspidi *LÕK*) kehtestab põhihariduse standardi õpilastele, kes koolivälise nõustamismeeskonna soovitusel ja vanema nõusolekul õpivad lihtsustatud õppes. Põhikooli lõpetamisel saavutatavad õpitulemused on lihtsustatud õppe puhul kooskõlas Eesti kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemel kirjeldatud üldnõuetega.
2. Õppe ja kasvatuse korralduses lähtutakse põhikooli lihtsustatud riiklikule õppekavale esitatud nõuetest ja ülesannetest.
3. Lihtsustatud õppe sisu on valdavalt suunatud praktiliste oskuste ja teadmiste omandamisele. Õppe- ja kasvatusprotsessis kujundatakse õpilastel suutlikkust pingutada jõukohasel viisil ning oskust teha koostööd nii eakaaslaste kui ka erinevate täiskasvanutega. Õpetamine, kasvatamine ja arengu toetamine toimub valdavalt praktilise õppeviisi (harjutamise) kaudu. Reegleid ja teoreetilisi teadmisi õpetatakse sel määral, et õpilane suudaks üldistada ja teadvustada praktiliselt omandatud.
4. Lihtsustatud õppe õpilasele koostatakse individuaalne õppekava, milles esitatakse vähendatud või ka kõrgendatud nõuded õpitulemustele. Sellisel juhul kohaldatakse taotletavate õpitulemustena õpilasele koostatud individuaalses õppekavas sätestatud õpitulemusi.
5. Lihtsustatud õpet korraldatakse õppeainete kaupa, rakendades õppeainete lõimimise põhimõtet. Kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel eristades tavapäraseid ainetunde.
6. Õppe ja kasvatuse ajakasutus, (sh projekt-, õues- ja muuseumiõppeks ning ekskursioonideks ja õppekäikudeks vajalik aeg) määratakse õpetaja töökavas.
7. Lihtsustatud õppel olevale õpilasele, kes õpib tavaklassis, kehtestatakse erisused tunnijaotusplaanis individuaalse õppekavaga.
8. Lihtsustatud õppekavas kehtestatud taotletavad õpitulemuste saavutamisel arvestatakse, et:
 - 1.-2. klassi õpitulemused saavutatakse hiljemalt 2. klassi lõpuks;
 - 3.-5. klassi õpitulemused saavutatakse hiljemalt 5. klassi lõpuks;
 - 6.-7. klassi õpitulemused saavutatakse hiljemalt 7. klassi lõpuks;
 - 8.-9. klassi õpitulemused saavutatakse hiljemalt 9. klassi lõpuks.
9. Erisused *LÕK* alusel õppivale õpilasele:
 - 1) Eesti õppekeelega lihtsustatud õppekava alusel õppivad õpilaste A-võõrkeel on inglise keel, mille õppimist alustatakse 5. klassist.
 - 2) Eesti keelest erineva õppekeelega õpilase puhul on võõrkeeleks eesti keel teise keelena, mille õppimist alustatakse 3. klassis.
 - 3) *LÕK* alusel õpitakse loodusõpetust lõimitud õppeainena, milles on ühendatud loodusõpetus, geograafia, füüsika ja keemia alused.
 - 4) Tööõpetuse ainekava sisaldab nii käsitöö, kodunduse ning tehnoloogiaõpetuse õpitulemusi ja seda õpitakse ühendatult.
10. Igale *LÕK* õpilasele avatakse individuaalse arengu jälgimise kaart (IAJK). Individuaalse õppekava koostamisel lähtutakse õpilase individuaalse arengu jälgimise kaardil olevast teabest.
11. Valikainete kasutamine põhikoolis on kooli valik. *LÕK* õpilasele valitakse valikained lähtuvalt põhimõttest, et need toetaksid õpilase arengut lähtuvalt tema eripäradest ja arvestades vanema soovitustega.
12. *LÕK* õpilane ei tee III kooliastmes loovtööd.
13. Kooli lõpetamiseks sooritab 9. klassi õpilane koolieksamid järgmistes õppeainetes – eesti keel, matemaatika, loodusõpetus.

8.4. Ainealased konsultatsioonid

1. Konsultatsioonitundides toimub õpilase ainealane järeleaitamine.
2. Konsultatsioonide tunniplaan on kooli veebilehel.
3. Kokkuleppel võivad konsultatsioonid toimuda ka konsultatsioonide tunniplaanivälisel ajal.

8.5. Pikapäevarühm

1. Pikapäevarühma eesmärk on pakkuda järelevalvet ja juhendamist õppest vaba aja sisustamisel **1.-2. klassi õpilastele** ning toetada sellega õppekavas määratud üldpädevuste saavutamist nagu:
 - kujundada lastes ettevõtlikkust sh iseseisva töö harjumusi ja koostöist õppimist;
 - õpetada lastele vastutustunnet;
 - arendada lastes viisakat suhtlemisoskust ning oskust teistega arvestada.
2. Pikapäevarühm töötab direktori poolt kinnitatud päevakava alusel esmaspäevast neljapäevani. Tegevused pikapäevarühmas algavad peale ainetundide lõppu ja lõppevad koolibusside väljumisega.
3. Pikapäevarühma arvatakse õpilane vanema/eestkostja avalduse põhjal.
4. Pikapäevarühma nimekirja kinnitab direktor.

8.6. Tugispetsialistide teenus

1. Saaremaa Toetava Hariduse Keskus tagab koolis tugispetsialistide (eripedagoog, logopeed, sotsiaalpedagoog, psühholoog) olemasolu ja teenuse osutamise.
2. Juhul kui õpilasel ilmnevad õppimise või käitumisega probleemid, mis takistavad tema edukat haridusteed, suunatakse ta õppenõustamisele koolivälisesse nõustamismeeskonda.
3. Kui õppenõustamise käigus selgub, et lapsele sobiva haridustee korraldamiseks on vaja ametlikku otsust ehk haldusakti (nt koolis lihtsustatud õppe rakendamiseks), siis sellise otsuse teeb lapsevanema taotluse alusel kolmest Rajaleidja tugispetsialistist koosnev kooliväline nõustamismeeskond.

8.7. Käitumise tugikava

1. Koostatakse õpilasele, kelle õpitulemused ei ole vähemalt rahuldavad seoses mitterahuldava käitumisega.
2. Tugikava on konkreetne tegevusplaan käitumise korrigeerimiseks.
3. Õpilasele, kellele on rakendatud käitumise tugikava, on tugiisikuks sotsiaalpedagoog.

8.8. Arenguestlus

1. Viiakse läbi õpilase arengu toetamiseks õpetaja algatusel koos õpilase ja vanemaga üks kord õppeaastas.
2. Selle põhjal lepatakse kokku edasise õppe ja arengu eesmärkides.

3. Kui õpilasel tekib vajadus täiendavaks toeks, siis algatab ja viib arenguveestluse läbi HEV-koordinaator.

8.9. Eriklassi vastuvõtmine või üleviimine ja õppekorraldus

1. Eriklassi (kuni 12 õpilast) võetakse vastu või viiakse üle tõhustatud tuge vajav õpilane, kelle erivajadus on tingitud segatüüpi spetsiifilistest arenguhäiretest. Õppetöö korraldamisel kasutatakse kohandatud ja jõukohaseid õppematerjale, abimaterjale ning rakendatakse eripedagoogilise sekkumise põhimõtteid.
2. Eriklassi (kuni 6 õpilast) võetakse vastu või viiakse üle erituge vajav õpilane, kelle erivajadus on tingitud aktiivsuse- ja tähelepanuhäirest või autismi spektri häirest või muust psüühilisest seisundist tulenevast vajadusest, mis takistavad õppimist suurema arvuga õpilastega klassis. Õpetamisel kasutatakse erivajaduse spetsiifikast tulenevat eripedagoogilist õppemetoodikat.

9. Karjääriõppe, sh karjääriinfo ja nõustamise korraldamine

1. Karjääriõpe toimub läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ käsitlemise kaudu aineõpetajate ja klassijuhatajate poolt.
2. Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärgid arvestatakse kooli õpikeskkonna kujundamisel. Sellest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi ainete üleseid, klasside vahelisi ja üle koolilisi projekte.
3. Tunnivälise tegevuse käigus saavad õpilased projekti- ja kutsepäevade, õppekäikude jms raames toetust karjääriotsuste ja eneseteostuse planeerimiseks. Kool kasutab erinevaid võimalusi karjääriinfo jagamiseks, sh „Tagasi kooli“, „Minu lugu“, „Tööle kaasa“ jmt.
4. 8. klassi õpilastel on ainekavas lisaainena ettevõtlus- ja karjääriõppe tund.
5. Karjääriõppe hulka kuulub:
 - 1) karjääri- ja tööteemalise kirjanduse soovitamine;
 - 2) info edasiõppimise võimaluste kohta;
 - 3) edasiõppimist tutvustavate õppepäevade läbiviimine nii koolis kui väljaspool kooli;
 - 4) üritustes osalemine või nende korraldamine (töövarjupäev, õppereisid maakonna asutustesse, „Tuleviku kompass“ jt);
 - 5) arenguveestlused.
6. Koolis korraldatakse õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagatakse õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info ja -nõustamine) kättesaadavus.

10. Õpilaste ja vanemate teavitamise ja nõustamise korraldus

1. Klassi- ja aineõpetajad jälgivad õpilase arengut ja toimetulekut koolis ning vajaduse korral kohandavad õpet vastavalt õpilase vajadustele.

2. Õpilase võimete ja annete kõrgeimale võimalikule tasemele arendamiseks selgitatakse välja õpilase individuaalsed õpivajadused, valitakse sobivad õppemeetodid ning korraldatakse diferentseeritud õpet.
3. Kool tagab õpilasele, kellel tekib ajutine mahajäämus eeldatavate õpitulemuste saavutamisel, täiendava pedagoogilise juhendamise väljaspool õppetunde.
4. Kool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.
5. Õpilaste ning vanemate juhendamiseks ning nõustamiseks peavad klassijuhatajad vähemalt kord õppeaastas õpilase arenguestlusi vastavalt koolis vastu võetud arenguestluste läbiviimise korrale.
6. Vähemalt kord õppeaastas korraldatakse lastevanemate üldkoosolek.
7. Kool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks õppeveerandi algul.
8. Kool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste kättesaadavuse.

11. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

1. Väljundipõhisel õppel põhinev lähenemine õpetajate koostööle ja töö planeerimisele võimaldab tõsta õpetamise kvaliteeti ning õpilaste poolt saavutatud õpitulemuste taset, vähendada andekamate (rohkem akadeemiliste kalduvustega) ja passiivsemate (kes ei sea endale õppeprotsessis erilisi eesmärke) õppijate õpitulemustes vahet. Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted arutatakse läbi õpetajate kolleegiumil.
Väljundipõhises õppes toimub õpetaja töö planeerimine alljärgnevalt:
 - esmalt määratletakse õpitulemused, mida õppimise ja õpetamise kaudu soovitakse saavutada;
 - seejärel õpitulemused seostatakse üldpädevustega, läbivate teemadega ning leitakse lõimingu võimalused;
 - järgnevalt kavandatakse õpitulemustes sisalduvatest väljundverbidest tulenevalt hindamine (hindamismeetodid ja -kriteeriumid);
 - lõpuks valitakse lähtuvalt õpitulemustest ja hindamismeetoditest tulenevalt õpetamismeetodid.
2. Õpetamise aluseks on õpitulemused. Õppesisu käsitlemises teeb valiku aineõpetaja arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üldpädevused ning valdkonna- ja ainepädevused oleksid saavutatud.
3. Väljundipõhises õppes käsitletakse õppijat õppeprotsessis aktiivse osalejana. Eelduseks, et ta saaks seda olla, on vajalik, et õpilane omaks õppeprotsessi toimumise kohta adekvaatset informatsiooni. Kõige olulisem sellest on õppeaasta ja teise poolaasta alguses õpilase teavitamine läbivatest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest. Õpilane peab teadma mida, millal ja kuidas hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

4. Hindamismeetodi valikul lähtutakse õpitulemustes sisalduvatest väljundverbidest. Hindamismeetodi juurde määratakse hindamiskriteeriumid. Hindamiskriteeriumid ehk hindamisjuhised kirjeldavad hindamismeetoditega tõendavate õpitulemuste oodatavat taset ning ulatust. Hindamiskriteeriumid on sõnastatud õpitulemuste alusel, kuid oluliselt suurema detailsusega. Hindamiskriteeriumid on detailed kirjeldused selle kohta, milliseid teadmisi, oskusi, hoiakuid mis tasemel, millise aja jooksul, mis tingimustel ja mahus peab õpilane konkreetse hindamismeetodi kaudu näitama.
5. Hindamise kohta käiva informatsiooni edastamisel järgib õpetaja alljärgnevat reegleid:
 - informatsioon peab olema ühemõtteliselt arusaadav;
 - informatsioon peab olema ammendav;
 - informatsioon ei tohi olla eksitav - hindamisel ei tohi selguda mingid aspektid, mis varem ei olnud teada;
 - tagatud on vajaliku informatsiooni jõudmine õppijani.
6. Õppe- ja kasvatustegevuse planeerimiseks koostavad klassi- ja aineõpetajad ainekaardid. Klassi- ja aineõpetajad planeerivad õppetöö poolaasta kaupa, ainekaardid esitatakse elektrooniliselt õppeinfosüsteemis vastava õppeperioodi alguseks.
7. Ainekaardil näidatakse ära antud perioodi
 - õppeained ja oodatavad õpitulemused;
 - õppeprotsessi käigus kasutatavate hindamismeetodite kirjeldus;
 - kokkuvõtva hindamise kirjeldus ja hindamiskriteeriumid;
 - olulisemad põhimõtted üldpädevuste kujundamisel, läbivate teemade käsitlemisel ja lõimingu teostamisel;
 - planeeritavad üritused.
8. Kasvatustegevuse ja klassi ühisürituste planeerimiseks koostavad klassijuhatajad töökavad. Klassijuhatajad planeerivad töö klassiga ja esitavad poolaasta töökavad elektrooniliselt jooksva õppeaasta 10. septembriks ja 10. jaanuariks.
9. Klassijuhataja töökavas näidatakse ära:
 - klassijuhataja töö eesmärgid;
 - klassijuhatajatundides käsitletavat teemat;
 - klassi ühistegevus;
 - koostöö lastevanematega.
10. Kärla Põhikooli õpetajad analüüsivad oma tööd aineõpetajana ja klassijuhatajana, annavad hinnangu õppeaasta eesmärkide täitmisele, esitavad parendusettepanekud ning eesmärgid järgmiseks õppeaastaks.
11. Kärla Põhikoolis püstitatakse igaks õppeaastaks ühiselt üldeesmärgid; planeeritakse poolaastate kaupa tegevused ja nende läbiviimiseks meeskonnad; analüüsitakse õpilastelt ja õpetajatelt saadud tagasisidet; õppenõukogus toimub õppetöö analüüs.
12. Õpetajate koostöö tõhustamiseks toimuvad:
 - kolleegiumid;
 - ürituste jm tööruhmade ja tugimeeskonna töökoosolekud;
 - sisekoolitused;
 - õpetajate õppereisid;
 - ühised väljasõidud.

12. Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

1. Kooli õppekava koostades ja arendades lähtutakse riiklikust õppekavast ja kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.
2. Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor.
3. Kooli õppekava koostamises ja arendamises kasutatakse erinevaid töövorme. Selles töös osalevad kõik pedagoogid.
4. Kooli õppekava arendamine on pidev protsess.
5. Kooli õppekava uuendamise ja täiendamise ettepanekud arutatakse läbi kooli õppenõukogus.
6. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kinnitamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.
7. Muudatused kooli õppekavas kinnitatakse enne õppeaasta algust.
8. Kooli õppekava kinnitab direktor.